

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/220/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3103899944
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3103899944.4

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci navrhovateľky 1/ Ing. H. Y., bytom D. nad T., X. XXX/X a 2/ Ing. P. N., bytom D. nad T., X. XXX/X, obe právne zastúpené JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s r.o., IČO: 36 860 654, so sídlom v Považskej Bystrici, Šoltésovej č. 346/1 proti odporcom 1/ Ing. W. T., bytom U., M. 2, právne zastúpená JUDr. Dagmar Matuškovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Búdková 12, 3/ W. U., bytom Q. D., Sad kpt. Q.. XX/.XX, 4/ J. O., bytom U., A. XXX/X, 5/ W. R., bytom R. č. XXX, zastúpený JUDr. Želmírou Pagáčovou, bytom Pruské č. 367, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, na odvolanie odporkyne 1/ proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 02.12.2013, č.k. 7C/101/2003-381, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súdu prvého stupňa rozhodol tak, že určil, že navrhovateľky 1/ a 2/ sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností novovytvorenej parcely registra C č. 2300/429 - orná pôda o výmere 2177 m², ktorá vznikla odčlenením z parcely registra E č. 899/1 - orná pôda o výmer 7968 m² zapísanej na LV č. 3487 pre k.ú. Dubnica nad Váhom na základe overeného geometrického plánu Ing. Ivana Špačeka - znalca z odboru geodézie a kartografie č. 7C 101/2003-213 zo dňa 24.03.2012, ktorý je súčasťou tohto rozsudku a to každá v 1-ici. Zároveň rozhodol tak, že o trovách konania rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa sa v prvom rade zaoberal naliehavým právnym záujmom v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. navrhovateľiek na určenie vlastníckeho práva. Uviedol, že naliehavý právny záujem je definovaný ako stav objektívnej právnej neistoty. Otázkou existencie naliehavého právneho záujmu si súd musí vyriešiť z úradnej povinnosti predtým než sa začne zaoberať vecou samotou. Naliehavosť právneho záujmu je charakterizovaná určitými aspektami: odporcom je popieraná existencia práva, či právneho pomeru navrhovateľa, teda je to stav, že právo, resp. právny vzťah medzi účastníkmi konania je sporný; jestvuje ohrozenie práva, či právneho vzťahu; jestvuje potreba odstránenia tejto neistoty, resp. pre ohrozenia práva alebo právneho vzťahu. Naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petit a súvisí s vyriešením otázky, či žalobou s daným petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva alebo právnej neistoty. V danom prípade súd považoval naliehavý právny záujem navrhovateľiek na určenie ich vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam za daný a dostatočne preukázaný. Vyhovením návrhu sa právne postavenie navrhovateľiek zmení v porovnaní s aktuálnym právnym stavom na odstránenie ich právnej neistoty už nebude potrebné iniciovať ďalšie súdne konanie.

Podľa rozhodnutia č. 911/32 Úradnej zbierky rozhodnutím bývalého Najvyššieho súdu Československej republiky treba v dlhotrvajúcom stave držby a užívania nehnuteľností zapísaných do pozemkovej knihy na mená spoluvlastníkov v ideálnych podieloch, podľa ktorého určití spoluvlastníci určité časti nehnuteľností majú vo výlučnej držbe a užívaní, vidieť dohodu strán o delbe, prípadne zámene

týchto nehnuteľností nielen čo do držby, ale aj čo do vlastníckeho práva, pričom takáto dohoda môže byť uzavretá aj mlčky. Ako už vyslovil Krajský súd v Trenčíne vo svojom zrušujúcom rozhodnutí vzhľadom na zhodné tvrdenia bývalých pozemnoknižných spoluvlastníkov parcely č. 899/1, k.ú. Dubnica nad Váhom o reálnom rozdelení uvedenej parcely, došlo k zrušeniu spoluvlastníckeho práva faktickým reálnym rozdelením nehnuteľností, pričom takúto dohodu strán o delbe, prípadne o zámene nehnuteľností treba považovať za dohodu nielen čo do držby, ale aj čo do vlastníckeho práva. Už reálnou delbou došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva medzi jednotlivými pôvodnými pozemnoknižnými spoluvlastníkmi, pričom krajský súd túto dohodu porovnal s dohodou o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva medzi pozemnoknižnými spoluvlastníkmi.

Zo znaleckého posudku Ing. Ivana Špačka, z ktorého vychádza dnešný kataster nehnuteľností, bolo vykonané v danej lokalite mapovanie od 14.10.1941 do 16.10.1941. Pozemnoknižnej parc.č. 899 zodpovedali parcely pozemkového katastra parc.č. 2272 - orná pôda o výmere 8470 m², ktorej držiteľmi boli F., W. a Y., parc.č. 2273 - orná pôda o výmere 4550 m², ktorej držiteľkou bola F. J., rodená J. a parc.č. 2274 - orná pôda o výmere 4353 m², ktorej držiteľom bol H. Y. Z uvedeného vyplýva, že skutočná držba pre právneho predchodcu navrhovateľiek 1/ a 2/ z parc.č. 899 bola parcela č. 2274 o výmere 4353 m². Zámennou zmluvou zo dňa 22.06.1952 uzavretej medzi H. Y. a F. J., rodenou J. zostala z parc.č. 2274 polovica výmery t.j. 2.176,5 m², preto i v rámci vyvlastňovacích konaní peniaze za pôdu právny predchodca navrhovateľiek nepreberal, rešpektujúc zámennú zmluvu. Pred spracovaním ROEP-u bol premietnutý do katastra nehnuteľností i geometrický plán č. 53/2000 zo dňa 14.07.2000, ktorého vyhotoviteľom bol Ing. J. U., na obnovu hraníc časti pôvodnej parcely číslo 899/1, kde bola upresnená výmera oddeľovanej parcely č. 2300/145. Znalec v rámci znaleckého posudku vyhotovil geometrický plán, ktorým odčlenil z pozemnoknižnej parcely č. 899/1 spoluvlastnícky podiel navrhovateľiek 1/ a 2/, ktorý zohľadňuje reálnu delbu nehnuteľností, vyvlastňovacie dekréty a reálne užívanie právnym predchodcom, pričom ju označil ako parcelu č. 2300/429 - orná pôda o výmere 2177 m². Súd vzhľadom na uvedené určil vlastníckeho právo navrhovateľiek ako podielovým spoluvlastníkov s rovnakým podielom k novovytvorenej parcele registra C č. 2300/429 - orná pôda o výmere 2177 m² v zmysle vypracovaného geometrického plánu, ktorý je súčasťou uvedeného rozsudku.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 151 ods. 3 O.s.p. s tým, že o trovách konania rozhodne do 30 dní od rozhodnutia vo veci samej.

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie odporkyňa 1/, ktorá žiadala, aby krajský súd ako súd odvolací napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že návrh zamietne, prípadne zruší a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie. Poukazovala na tú skutočnosť, že na základe nariadeného znaleckého dokazovania po vrátení veci odvolacím súdom bolo preukázané, že navrhovateľkám patrí len tá časť parcely tak, ako je to zjavné z dôkazu predloženého odporkyňou 1/, ktorú nikto z odporcov nikdy nespochyboval. Navrhovateľky do návrhu na zmenu petitu uviedli, že sa s odporcami nevedia dohodnúť, čo sa nezakladá na pravde. Odporcovia na pojednávaní žiadali, aby súd zmenu petitu nepripustil s tým, že súd sa má vždy pokúsiť o zmier v zmysle § 99 ods. 1 O.s.p.. Namietala nedostatok naliehavého právneho záujmu na strane navrhovateľiek v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. s tým, že naliehavosť právneho záujmu je charakterizovaný určitými aspektami a to, že odporcom je popieraná existencia práva, či právneho pomeru navrhovateľiek, čo v prejednávacom prípade neexistuje, jestvuje ohrozenie práva alebo právneho vzťahu, čo v prejednávacom prípade neexistuje a jestvuje potreba odstránenia neistoty, čo v prejednávacom prípade nie je potrebné. Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha. Odporkyňa 1/ sa nestotožňuje so záverom súdu, že v danom prípade je daný naliehavý právny záujem navrhovateľiek na určení ich vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Súd neuviedol v čom spočíva právna neistota navrhovateľiek najmä, keď žiaden z odporcov vlastníctvo k predmetnej časti nehnuteľnosti podľa znaleckého posudku Ing. Špačka z roku 2012 nespochyboval. Napadnutý rozsudok je preto v tejto časti zjavne nepreskúmateľný. Uviedli ďalej, že krajský súd vo svojom zrušujúcom rozhodnutí vzhľadom na zhodné tvrdenia bývalých pozemnoknižných spoluvlastníkov parcely 899/1 k.ú. Dubnica nad Váhom o reálnom rozdelení tejto parcely vyslovil, že došlo k zrušeniu spoluvlastníckeho práva faktickým reálnym rozdelením nehnuteľností, pričom takúto dohodu strán o delbe, prípadne o zámene treba považovať za dohodu nielen čo do držby, ale aj čo do vlastníckeho práva. Odporkyňa 1/ nadobudnutie vlastníckeho práva medzi jednotlivými pôvodnými pozemnoknižnými vlastníkmi ani o statní odporcovia tento právny úkon nespochybnili. Poukázala tiež na to, že všetci odporcovia sa k doručenému znaleckému posudku

Ing. Špačeka vyjadrili tak, že navrhovateľkám patrí aj parcela ako bola vytvorená na základe tohto geometrického plánu. Navrhovateľky o tom, že im patrí len tá časť parcely ako určil Ing. Špaček museli mať vedomosť ešte pred podaním návrhu. V pôvodnom návrhu žiadali určiť vlastnícke právo k tej časti parcely, ktorá im vôbec na základe reálnej delby nepatrila v minulosti. Vyhovenie návrhu na určenie vlastníctva k nesporným pozemkom nemôže požívať právnu ochranu. Odporkyňa 1/ ani ostatní odporcovia spor nezavinili s tým, že odporkyňa 1/ vznikli viac ako 10 ročným súdnym konaním o určenie vlastníctva, ku ktorým vlastníctvo nikdy nebolo sporné značné trovy vrátane trov právneho zastúpenia a žiadala preto, aby súd v otázke náhrady trov konania rozhodoval v súlade s § 143 O.s.p..

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrili navrhovateľky 1/, 2/, ktoré žiadali rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť a zároveň si uplatnili náhradu trov odvolacieho konania. Uvedli, že odporkyňa nenamietala, že sú podielovými spoluvlastníkmi s tým, že majú naliehavý právny záujem na určenie bezpodielového spoluvlastníctva, pretože už v dávnej minulosti došlo k reálnemu rozdeleniu a k zrušeniu podielového spoluvlastníctva. Odvolanie odporkyne 1/ považovali za nezrozumiteľné, keď na jednej strane tvrdí, že vlastníctvo uznáva, že je to nesporný pozemok a na druhej strane nechce, aby im vlastníctvo bolo priznané. Návrh menili v zmysle geometrického plánu Ing. Špačeka a súd túto zmenu pripustil a nakoniec o nej aj rozhodol. Odporkyňa tvrdila, že má v tejto ploche podielové spoluvlastníctvo, neuznávala reálnu delbu z minulosti a to bol základný problém, aby ich návrhu bolo vyhovené.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v návaznosti na § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

S poukazom na tú skutočnosť, že po vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa pôvodne označená odporkyňa 4/ J. O. previedla svoj podiel k spornej nehnuteľnosti na J. O. na základe návrhu zo strany navrhovateľiek 1/, 2/ odvolací súd uznesením zo dňa 11.06.2014 v spojení s opravným uznesením zo dňa 02.07.2014, č.k. 5Co/220/2014-431, 5Co/220/2014-435 pripustil, aby z konania vystúpila odporkyňa 4/ J. O. a aby na jej miesto vstúpil J. O., bytom U., A. XXX/X a to v súlade s ust. § 92 ods. 2 O.s.p.. Preto odvolací súd v odvolacom konaní pokračoval v miesto pôvodne označenej odporkyne 4/ J. O. s jej právnym nástupcom J. O., ktorý je označený v záhlaví tohto rozhodnutia ako odporca 4/.

Ako už bolo konštatované v pôvodnom zrušujúcom rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne navrhovateľky 1/, 2/ odvodzujú svoje vlastnícke právo z titulu reálnej delby na pôvodnú pozemnoknižnú parcelu č. 899/1, zapísanú vo vložke č. 1611 po svojom právnom predchodcovi neb. H. Y. a J. Y..

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že došlo k reálnej delbe pôvodnej pozemnoknižnej parcely č. 899/1, avšak bolo sporné komu z pôvodných pozemnoknižných spoluvlastníkov aká konkrétna vymedzená časť patrí a v akej výmere.

Na základe pokynov odvolacieho súdu, súd prvého stupňa dôsledne doplnil dokazovanie, pričom sa zaoberal právnym nástupníctvom pôvodných pozemnoknižných spoluvlastníkov zámennou zmluvou, reálnou delbou ako aj následne vyvlastňovacími konaniami, ktoré prebehli na danú pozemnoknižnú vložku.

Správne potom na základe ustáleného znaleckého dokazovania a to znaleckého posudku Ing. Ivana Špačeka dospel k záveru, aká konkrétna časť pôvodnej pozemnoknižnej parcely bola predmetom reálnej delby a v konečnom dôsledku uzavrel na základe takéhoto znaleckého dokazovania, ktorá časť pôvodnej pozemnoknižnej parcely 899/1 predstavuje spoluvlastnícky podiel navrhovateľiek 1/ a 2/, ktorý zohľadňuje reálnu delbu nehnuteľností, vyvlastňovacie dekréty ako aj reálne užívanie právnym predchodcom navrhovateľiek 1/, 2/ s tým, že túto parcelu potom následne na základe geometrického plánu, ktorý je súčasťou rozsudku súdu prvého stupňa vyčlenil ako novovytvorenú parcelu č. 2300/429 - orná pôda o výmere 2177 m².

Súd prvého stupňa sa dôsledne zaoberal otázkou naliehavého právneho záujmu na strane navrhovateľiek 1/, 2/ na požadovanom určení. V prípade, ak sa domáha navrhovateľ určenia, že je vlastníkom nehnuteľnosti, u ktorej je v katastri nehnuteľnosti vedený ako vlastník niekto iný, má vo

vzťahu k tejto osobe nepochybne naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Zároveň však je nutné konštatovať, že žaloba o určenie vlastníctva musí smerovať proti všetkým, ktorí sú ako vlastníci nehnuteľností v katastri nehnuteľností zapísaní.

Preto v prejednávanej veci neobstoja podstatné námietky zo strany odporkyne 1/ o nedostatku naliehavého právneho záujmu na strane navrhovateľiek 1/, 2/. Pokiaľ teda v prejednávanej veci účastníci konania nerozporovali samotnú reálnu deľbu, ale rozporovali tak, ako vyplývali z vykonaného dokazovania pred súdom prvého stupňa v akých hraniciach došlo k reálnej deľbe medzi pôvodnými pozemnoknižnými spoluvlastníkmi s tým, že len následne na základe znaleckého dokazovania bolo možné ustáliť, ktorú konkrétne reálnu vyčlenenú časť predstavuje podielové spoluvlastníctvo navrhovateľiek 1/, 2/ na základe takejto reálnej deľby, možno potom konštatovať, že navrhovateľky preukázali naliehavý právny záujem na danom určení, pretože bez tohto určenia by ich právo bolo ohrozené, prípadne neisté.

V tomto smere preto neobstoja námietky zo strany odporkyne 1/ o nedostatku naliehavého právneho záujmu na strane navrhovateľiek 1/, 2/.

Vo zvyšku sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa v návaznosti na § 219 ods. 2 O.s.p., ktorý po doplnenom dokazovaní v zmysle pokynov v zrušujúcom rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne, dospel k správne právnemu záveru, vec po právnej stránke správne vyhodnotil a v konečnom dôsledku aj správne vo veci rozhodol.

Zvyšok odvolacích námietok zo strany odporkyne 1/ bol zameraný na otázku náhrady trov konania, avšak nakoľko súd prvého stupňa o náhrade trov konania v tomto prípade nerozhodoval s tým, že využil možnosť predpokladané ust. § 151 ods. 3 O.s.p., odvolací súd zdôrazňuje, že tieto námietky odporkyne 1/ budú môcť byť zohľadnené až v rozhodnutí, ktorým bude súd prvého stupňa následne rozhodovať o náhrade trov ako prvostupňového, tak aj odvolacieho konania. Preto týmito ďalšími odvolacími námietkami sa odvolací súd vo svojom rozhodnutí ďalej nezaoberal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.